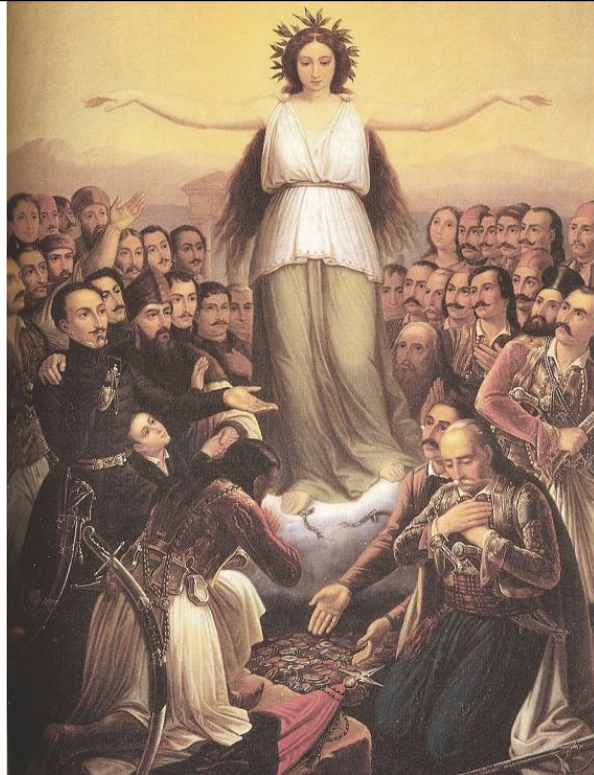

2021

Η Ρωμιοσύνη από την άλωση της Πόλης ως την ελληνική ανεξαρτησία (1821)

ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΑΓΙΑΤΗ

3/19/2021

CONTENTS

.....	0
1. Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου.....	2
Δημιουργός: Μπαγιάτη Ειρήνη Στεφάνου.....	2
1. Γενική περιγραφή περιεχομένου	2
2. Σημειώσεις για διδακτική αξιοποίηση.....	3
3. Διδακτικοί Στόχοι	4
4. Πρώτη φάση: Σχηματισμός ομάδων και ανάληψη έργου (30 λεπτά)	4
5. Δεύτερη φάση: Ομαδοσυνεργατική επεξεργασία (245 λεπτά).....	5
6. Τρίτη φάση: Παρουσίαση ομαδικών εργασιών στην τάξη (45 λεπτά)	10
7. Τέταρτη φάση: Αξιολόγηση Αυτοαξιολογούνται και ετεροαξιολογούνται (45 λεπτά)	10
8. Πέμπτη φάση: Ανακεφαλαίωση (15 λεπτά)	12

1. Τίτλος Διδακτικού Σεναρίου

Η Ρωμιοσύνη από την άλωση της Πόλης ως την ελληνική ανεξαρτησία
(1821)

Δημιουργός: Μπαγιάτη Ειρήνη Στεφάνου

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί: Attribution-NonCommercial-ShareAlike (CC BY-NC-SA 3.0)

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας: Μέτριο

Τύπος διαδραστικότητας : υψηλή

Επίπεδο διαδραστικότητας : υψηλό

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα του τελικού χρήστη: 9-14 ετών

Εκπαιδευτική βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο: δημοτικό, γυμνάσιο

1. Γενική περιγραφή περιεχομένου

Σκοπός αυτής της εργασίας, είναι να παρουσιαστεί ένα σενάριο εξ αποστάσεως (εξΑΕ) διδασκαλίας -με αφορμή τη συμπλήρωση 200 ετών από την Επανάσταση του 1821- που θα δώσει το έναυσμα στους εκπαιδευτικούς για υλοποίηση σχετικών εξ αποστάσεως μαθημάτων, αλλά και κυρίως να συμβάλει στην εξοικείωση τους με διάφορα τεχνολογικά εργαλεία που μπορούν να στηρίξουν τις προσπάθειές τους για συνεργατική μάθηση μέσω σύγχρονης και ασύγχρονης διδασκαλίας.

Η Συνεργατική μάθηση (collaborative learning ή CL) μπορεί να οριστεί ως ένα σύνολο από ιδέες και τεχνικές που βοηθούν τους μαθητές να μάθουν μαζί και προωθούν την αλληλεπίδραση μεταξύ ομότιμων. Επιπρόσθετα, η σύγχρονη διδακτική αρχή της συνεργατικής μάθησης, καλλιεργεί την ανάπτυξη της κριτικής και δημιουργικής σκέψης, καθώς και την ανάπτυξη κοινωνικής συνείδησης. Πράγματι, ερευνητικά δεδομένα υποδεικνύουν ότι η συνεργατική μάθηση αποτελεί μια επιτυχημένη στρατηγική διδασκαλίας, καθώς συνδυάζει και προωθεί ακαδημαϊκές και κοινωνικές δεξιότητες, δύο καθολικά εκπαιδευτικούς στόχους. Τέλος, η μεθοδολογία της διδασκαλίας και της μάθησης σε ομάδες μπορεί να έχει διδακτικές εφαρμογές σε ποικίλα γνωστικά αντικείμενα.

Υπό τις συνθήκες της τρέχουσας πανδημίας covid-19, οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες στην προσπάθειά τους να διδάξουν με την αξιοποίηση της συνεργατικής μεθόδου, κυρίως διότι η διδακτική διαδικασία υλοποιείται εξ αποστάσεως αλλά και γιατί παρατηρείτε έλλειμμα τεχνογνωσίας από τους διδάσκοντες. Ως εκ τούτου, με το συγκεκριμένο

σενάριο επιδιώκεται να αμβλυθούν οι ενδοιασμοί των εκπαιδευτικών σε σχέση με την εξ αποστάσεως υλοποίηση της CL, με την αξιοποίηση απλών διαδραστικών τεχνολογικών εργαλείων (π.χ. interactive video, course presentation, Map Maker National Geographic, google έγγραφα, Quiz κ.ά.) και αξιοποίηση των δυνατοτήτων των πλατφορμών σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (π.χ. Cisco Webex)

2. Σημειώσεις για διδακτική αξιοποίηση

Οι εκπαιδευτικοί έχουν την εντύπωση ότι, όταν οργανώσουν την τάξη σε ομάδες, οι μαθητές θα απολαύσουν τη διαδικασία και θα ενθουσιαστούν με αυτή, ακόμη και όταν δεν έχουν προηγούμενη, ανάλογη εμπειρία. Όμως, προς έκπληξη των εκπαιδευτικών, οι προσδοκίες τους συνήθως δεν επαληθεύονται. Αντίθετα, ανακύπτουν στις ομάδες προβλήματα, που μπορεί να καταστήσουν ανεπίτευκτη τη συνεργασία. Μερικοί μαθητές «αξιώνουν» να συνεργαστούν μόνο με τους φίλους τους. Άλλοι προτιμούν να εργαστούν μόνοι. Κάποιοι δείχνουν απρόθυμοι ή αδιάφοροι να συνεισφέρουν στην ομαδική εργασία. Αυτό συμβαίνει γιατί οι μαθητές έχουν μάθει να δουλεύουν ατομικά.

Πολλοί εκπαιδευτικοί ακόμη θεωρούν ότι η εργασία σε ομάδες δεν είναι μια απλή μέθοδος διδασκαλίας και μάθησης, είναι χρονοβόρα με συνέπεια να μην μπορεί να εφαρμοστεί συχνά και τέλος ότι δεν καταλήγει αμέσως, μετά με την πρώτη εφαρμογή, σε θετικά αποτελέσματα. Για να είναι αποτελεσματική η ομαδική εργασία, είναι αναγκαίο οι μαθητές πρώτα να καλλιεργήσουν τέσσερα βασικά στοιχεία:

- θετική αλληλεξάρτηση,
- ατομική και συλλογική ευθύνη,
- αμοιβαία ενθάρρυνση και διευκόλυνση των προσπαθειών ώστε να προωθείται ο στόχος της ομάδας,
- κοινωνικές δεξιότητες

Ως εκ τούτου, ο εκπαιδευτικός αρχικά είναι σημαντικό να καθορίσει τους κανόνες στην τάξη που θα καθοδηγούν τους μαθητές να:

- Συμβάλουν: εστιάστε στην εργασία
- Βοηθήστε ο ένας τον άλλον
- Ενθαρρύνετε ο ένας τον άλλον
- Μοιραστείτε
- Επιλύστε από κοινού τα προβλήματα.

Παράλληλα θα πρέπει να αναπτύσσονται καλές διαπροσωπικές σχέσεις τόσο μεταξύ μαθητών όσο και μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών.

Τέλος, από έρευνες προκύπτει ότι όταν εφαρμοστεί με επιτυχία, η συνεργατική μάθηση δίνει στους μαθητές την εμπειρία της μάθησης σε ένα περιβάλλον όπου η γνώση δεν είναι δύσκαμπτη, εξωτερικά επιβαλλομένη και αποτιμάται μόνο το τελικό προϊόν, αλλά ένα δυναμικό, δημιουργικό στοιχείο που αναπτύσσεται μέσω της αλληλεπίδρασης μεταξύ των μαθητών, που

συνεισφέρουν στην όλη διαδικασία με τα διαφορετικά γνωστικά τους υπόβαθρα, τις εμπειρίες και τις ιδέες τους.

3. Διδακτικοί Στόχοι

Η συνεργατική μάθηση είναι μια επιτυχημένη στρατηγική διδασκαλίας στην οποία οι μαθητές, επιτυγχάνουν να:

1. Αποκτούν άνεση στην έκφραση καθώς εκφράζονται χωρίς δισταγμό (ότι θα τους αποδοκιμάσουν) ιδέες, απόψεις, προτάσεις.
2. Μοιράζονται πρόθυμα και ανεπιφύλακτα με τους άλλους τα ατομικά τους είδη.
3. Αναγνωρίζουν ότι όλα τα μέλη της ομάδας μοιράζονται μια κοινή μοίρα.
4. Γνωρίζουν ότι η απόδοση ενός ατόμου είναι αμοιβαία και προκαλείται τόσο από τον εαυτό του όσο και από τα μέλη της ομάδας του.
5. Αισθάνονται υπερήφανοι και γιορτάζουν από κοινού, όταν ένα μέλος της ομάδας διακρίνεται/επιβραβεύεται.
6. Συνθέτουν κείμενα, διαδραστικούς χάρτες και παρουσιάσεις εισάγοντας εικόνες έχοντας υπόψη τους τον σκοπό για τον οποίο συντάσσουν το κείμενο καθώς και τους αναγνώστες ή το ακροατήριο στους οποίους πρόκειται να απευθυνθούν
7. Αναγνωρίζουν ότι η επανεξέταση και η βελτίωση των παραγόμενων έργων είναι στενά συνδεδεμένα με τις ΤΠΕ, οι οποίες επιτρέπουν τις διεργασίες αυτές να γίνονται γρήγορα, εύκολα και αποτελεσματικά (αντιγραφή, διαγραφή, επικόλληση, μορφοποίηση, ανεύρεση υλικού κλπ.)
8. Και τέλος, να ανανεώσουν τις γνώσεις τους για τη Μεγάλη Επανάσταση και να σταθούν κριτικά απέναντι στο φαινόμενο των συρράξεων/πολέμων.

4. Πρώτη φάση: Σχηματισμός ομάδων και ανάληψη έργου (30 λεπτά)

Ο εκπαιδευτικός με σύντομη εισήγησή του ή με ανάκληση σε προηγούμενες γνώσεις, καθορίζει το θέμα, σχηματίζονται οι ομάδες και καθορίζονται τα ατομικά και ομαδικά κριτήρια αξιολόγησης.

Κριτήρια σύνθεσης των ομάδων

1. **Γλώσσα:** Αν στην τάξη υπάρχουν παιδιά που μιλούν ελάχιστα ή καθόλου την ελληνική γλώσσα (η μητρική τους γλώσσα είναι η αλβανική, η ρωσική, η αραβική κλπ.)
2. **Ακαδημαϊκές κλίσεις:** Σε κάθε ομάδα μπαίνουν μαθητές που η καλύτερη επίδοσή τους είναι σε διαφορετικά μαθήματα.
3. **Συμπεριφορά:** Παιδιά με άκρως αντίθετα χαρακτηριστικά συμπεριφοράς αποφεύγεται να μπουν στην ίδια ομάδα

4. **Επίδοση:** Οι παιδαγωγοί διατυπώνουν επιχειρήματα υπέρ ή κατά των ομοιογενών ως προς την επίδοση ομάδων.
5. **Κοινά ενδιαφέροντα:** Η σύνθεση των ομάδων μπορεί να γίνει και με βάση κοινές προτιμήσεις και ενδιαφέροντα των μαθητών.
6. **Τυχαία επιλογή:** Ο εκπαιδευτικός που θέλει να διαμορφώσει ομάδες χωρίς ένα συγκεκριμένο κριτήριο για τη σύνθεσή τους, μπορεί να κάνει τυχαία επιλογή μαθητών (με κλήρο).

Στα μέλη της ομάδας κατανέμονται ρόλοι, όπως:

1. **Συντονιστής:** Έργο του συντονιστή είναι να συντονίζει την συζήτηση, να ελέγχει το επίπεδο θορύβου και να ζητά από όλα τα μέλη να εκφράζουν την γνώμη τους.
2. **Γραμματέας:** Ο γραμματέας καλείται να καταγράψει την τελική έκθεση της εργασίας και να συμπληρώσει δελτία, ερωτηματολόγια.
3. **Αναγνώστης:** διαβάζει το έντυπο υλικό με τις οδηγίες, τις πληροφορίες και τα προβλήματα που έχουν δοθεί στα μέλη της ομάδας.
4. **Υπεύθυνος εργασίας:** Ο ρόλος του υπεύθυνου εργασίας περιλαμβάνει την κατανομή του υλικού (ερωτηματολόγια, βιβλία, χάρτες) και την διαπίστωση αν όλα τα μέλη έχουν καταλάβει το έργο που ανέλαβαν. Ελέγχει τον τρόπο και τον βαθμό ενασχόλησης των μελών με το έργο τους χωρίς να απομακρύνονται από την ομάδα.

5. Δεύτερη φάση: Ομαδοσυνεργατική επεξεργασία (245 λεπτά)

Ο εκπαιδευτικός σε συνεργασία με την ομάδα αποφασίζουν πώς θα επεξεργαστούν το θέμα (π.χ. κρίνεται αναγκαία η δημιουργία υποομάδων), κατανέμονται οι ρόλοι εντός της ομάδας (συντονιστής, γραμματέας κτλ.) και ολοκληρώνεται η εργασία.

Με το πέρας της διδακτικής διαδικασίας, πρέπει όλα τα μέλη κάθε της ομάδας να είναι σε θέση να γνωρίζουν και να μπορούν να αναλύσουν τόσο την κάθε ομαδική δραστηριότητα, όσο και την και την ενιαία εργασία που ανατέθηκε στην ομάδα.

Οι μαθητικές μικρο-ομάδες καθορίζονται βάση των προαναφερθέντων κριτηρίων που επιλέγει ο εκπαιδευτικός και συνεργάζονται σε breakout sessions - (βλέπε: Οδηγίες Webex από ΥΠΑΙΘ).

Ο εκπαιδευτικός σε όλη τη διάρκεια εφαρμογής της συνεργατικής μεθόδου θα συμμετέχει διαδοχικά στα breakout sessions, προκειμένου να λειτουργεί ως παράγοντας στήριξης και καθοδήγησης. Σε δύο κυρίως περιπτώσεις οι μαθητές ζητούν τη μεσολάβηση του εκπαιδευτικού: όταν έχουν δυσκολίες ως προς το θέμα που επεξεργάζονται και όταν δημιουργούνται προβλήματα συμπεριφοράς στην ομάδα.

1^η ομαδική εργασία (45 λεπτά)

Μελετήστε το διαδραστικό βίντεο: «*Η Ρωμιοσύνη από τα χρόνια της τουρκοκρατίας στην Μεγάλη Επανάσταση (1821 -1830) και στην ελληνική ανεξαρτησία*» και συνεργαστείτε ανάλογα με το ρόλο σας στην ομάδα για να ολοκληρώσετε τις δραστηριότητες.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: **Διαδραστικό Βίντεο**. Αυτό το διαδραστικό εργαλείο εμπεριέχει ιστορικό βίντεο και είναι διαθέσιμο στον υπερσύνδεσμο:

<http://aesop.iep.edu.gr/node/29261/8712/#question29262>

2^η ομαδική εργασία (30 λεπτά)

Εμπλουτίστε το διαδραστικό χάρτη με δικά σας στοιχεία (π.χ. εικόνες, βίντεο, κείμενα, φωτογραφίες, τραγούδια κ.τ.λ.). Πληροφορίες θα αναζητήσετε από ποικίλες πηγές (π.χ. διαδίκτυο, Wikipedia, youtube κ.ά.) και στο βιβλίο μαθητή Ιστορίας της Στ΄ δημοτικού στα αναγραφόμενα κεφάλαια.

ΟΜΑΔΑ 1η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9. Η εκστρατεία του Δράμαλη Δερβενάκια

<https://mapmaker.nationalgeographic.org/gFN4S9Rv60gAwKCcyVDYPJ//?edit=cMIORJ1Nf7FMJEdG2nhclv>

ΟΜΑΔΑ 2η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11. Ο Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο - ο Παπαφλέσσας

<https://mapmaker.nationalgeographic.org/ebFcVb0BPuDABn6wvYDXCI//?edit=hnmeph0S3cmFy43rvK9XQv>

ΟΜΑΔΑ 3η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12. Η δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου - ο Διονύσιος Σολωμός

<https://mapmaker.nationalgeographic.org/d1hsA51De0m4E0Xdg1UyOe//?edit=ho12hECUIy1wvAJrQ0boTL>

ΟΜΑΔΑ 4η

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15. Η παρέμβαση των Μεγάλων Δυνάμεων και η Ναυμαχία του Ναβαρίνου

<https://mapmaker.nationalgeographic.org/bYLf7X3NsgdVSxEwZKNdaN//?edit=eEEDNsTxV2D6FNgFHLHuDQ>

3^η ομαδική εργασία (30 λεπτά)

ΗΡΩΕΣ 1821

Μελετώ τις πληροφορίες και τις συνοδευτικές πηγές, συντάσσω μια σύντομη βιογραφία και δημιουργώ αρχείο με την εργασία μου.

ΟΜΑΔΑ 1^η : [Αθανάσιος Διάκος \(προσωπογραφία\)](#)

[Ανδρέας Μιαούλης \(προσωπογραφία\)](#)

ΟΜΑΔΑ 2^η : [Γεώργιος Καραϊσκάκης \(προσωπογραφία\)](#)

[Γρηγόριος Δικαίος ή Παπαφλέσσας \(προσωπογραφία\)](#)

ΟΜΑΔΑ 3^η : [Θεόδωρος Κολοκοτρώνης \(προσωπογραφία\)](#)

[Ιωάννης Μακρυγιάννης \(προσωπογραφία\)](#)

ΟΜΑΔΑ 4^η : [Κωνσταντίνος Κανάρης \(προσωπογραφία\)](#)

[Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα \(προσωπογραφία\)](#)

4^η ομαδική εργασία (30 λεπτά)

Είστε δημοσιογράφοι σε εφημερίδα. Πάρτε συνέντευξη από τον ήρωα του 1821 που θαυμάζετε περισσότερο. Ετοιμάστε πρώτα πέντε έξυπνες ερωτήσεις και στη συνέχεια καταγράψτε τις απαντήσεις του. Μπορείτε πατώντας στο σύνδεσμο [Συνέντευξη με τον αγαπημένο σας ήρωα του 1821](#) να συνεργαστείτε από το σπίτι σας συμπληρώνοντας και τροποποιώντας από κοινού το άρθρο σας στην εφημερίδα. Μια μικρή βοήθεια στην προσπάθεια σας αυτή κρύβεται στο κοινό έγγραφο. *Ο/Η εκπαιδευτικός κοινοποιεί στα email των μελών κάθε ομάδας το δικό της ξεχωριστό έγγραφο google.

5^η ομαδική εργασία (15 λεπτά)

Ανατρέξτε στο βιβλίο Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής της Στ' δημοτικού και στο [Κεφάλαιο 2ο: Τα δικαιώματα του παιδιού](#) και μελετήστε το.

Γνωρίζετε ότι: ένα στα έξι παιδιά παγκοσμίως ζουν σε εμπόλεμες ζώνες. Από το 2010 ο αριθμός των παιδιών που σκοτώνονται και ακρωτηριάζονται, έχει αυξηθεί σχεδόν κατά 300%. Ο αριθμός αυτός είναι κάτι παραπάνω από ολόκληρο τον πληθυσμό των ΗΠΑ! Η παιδική ηλικία πρέπει να είναι μια εποχή που ορίζεται από λέξεις όπως: παιχνίδι, οικογένεια, σχολείο και αθωότητα. Ωστόσο σήμερα, σε παγκόσμιο επίπεδο, σχεδόν 1 στα 6 παιδιά βιώνουν τον επαναπροσδιορισμό της παιδικής ηλικίας - με λέξεις όπως: λιμοκτονία, ακρωτηριασμός, βία και πόλεμος.

Διαβάστε γεγονότα που εκτυλίσσονται σε εμπόλεμες ζώνες και αφορούν στα παιδιά και επιλέξτε ποια δικαιώματά τους παραβιάζονται:

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=796174

6^η ομαδική εργασία (30 λεπτά)

Ολοκληρώνοντας την δραστηριότητα οι ομάδες, επιστρέφουν στην ολομέλεια και ο εκπαιδευτικός μπορεί να αρχίσει συζήτηση προκειμένου τα παιδιά να διασαφηνίσουν τις αξίες τους σε σχέση με το θέμα που μελέτησαν. Ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να θέσει ερωτήσεις που θα παρακινήσουν τα παιδιά να εκφράσουν τις απόψεις τους, όπως:

- Τι προκαλεί πόλεμο;
 - Πώς οι άνθρωποι γίνονται εχθροί;
 - Τι ρόλο έχει η προπαγάνδα στην τροφοδότηση του μίσους που οδηγεί σε πόλεμο;
- Έχετε πιστέψει όλοι σας κάτι για κάποιον που βασίζεται αποκλειστικά σε αυτό που σας είπε ένα άλλο άτομο;
- Έχετε ποτέ εκπλαγεί επειδή αλλιώς περίμενες ένα άτομο να είναι και ανακάλυψες ότι ήταν διαφορετικό;
- Υπήρξε ποτέ ένα άτομο που δεν σας άρεσε στην αρχή, αλλά αλλάξατε γνώμη με την πάροδο του χρόνου;

Σημαντικό είναι κατά τη διάρκεια της συζήτησης ο εκπαιδευτικός να κρατήσει ουδέτερη στάση και να μην επιβάλλει κάποιες αξίες, ώστε να αναδυθούν οι απόψεις και οι στάσεις των μαθητών απέναντι στο ζήτημα του πολέμου.

7^η ομαδική εργασία (30 λεπτά)

Το 1878, Έλληνες επαναστάτες από την ελεύθερη Ελλάδα και τη Μακεδονία ξεσηκώθηκαν και κήρυξαν την ένωσή της με το ελληνικό κράτος. Παρόλο που η επανάσταση στη Μακεδονία το 1878 απέτυχε, η ελληνική Κυβέρνηση την επικαλέστηκε στο Συνέδριο του Βερολίνου για να πείσει τις Μεγάλες Δυνάμεις να μην παραχωρήσουν την περιοχή στη Βουλγαρία, που την διεκδικούσε. Έτσι, η Μακεδονία παρέμεινε επαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στο βίντεο που ακολουθεί περιγράφεται [Η πολιτική κατάσταση στη Μακεδονία εκείνη την περίοδο](#).

Στη συνέχεια, οργανώστε μια συζήτηση στην ολομέλεια στην οποία θα συμμετέχουν δύο διαφορετικές ομάδες ομιλητών, οι οποίοι υποστηρίζουν διαφορετικές απόψεις με ανταλλαγή επιχειρημάτων.

Η μία ομάδα θα υποστηρίζει τη θέση του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Στρώμνιτσας (12 Μαρτίου 1878) που υπερασπίζεται την κοινή καταγωγή, τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πολύχρονα πάθη π.χ. «*ως Μακεδόνες και απόγονοι των ευγενών εκείνων εκπολιτιστών της Ασίας, με κανένα τρόπο δεν θέλουμε ούτε δεχόμαστε να αποτελέσει η πατρίδα μας μέρος της Βουλγαρίας*». Η αντίπαλη ομάδα τη θέση του πατριάρχη όπως παρουσιάζεται στην Επιστολή του Κωνσταντίνου Παπαρρηγόπουλου προς τον Χαρίλαο Τρικούπη (20 Μαΐου 1882) που υποστηρίζει ότι «*είναι ανάγκη να ορίσουμε τι εννοούμε ελληνισμό στη Μακεδονία. Αν εννοούμε μόνο τους καθαρούς Έλληνες, καθήκαμε. Όπως έχουν τώρα τα πράγματα, είναι ανάγκη ο επίσημος Ελληνισμός της Μακεδονίας να περιλάβει όλους όσους υπάγονται στην Ορθόδοξη Εκκλησία*» ([Ιστορία Στ' Δημοτικού κεφ. 3^ο Επαναστατικά κινήματα στη Μακεδονία](#)).

Οι ομάδες αρχικά στα breakout sessions συντάσσουν κατάλογο με τα επιχειρήματά τους. Στη συνέχεια στην ολομέλεια, η συζήτηση θα αρχίσει ακολουθώντας κάποιους κανόνες. Αρχικά ο συντονιστής της κάθε ομάδας θα παρουσιάσει συνοπτικά τη θέση της. Ο πρώτος ομιλητής από την ομάδα υπέρ του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Στρώμνιτσας διατυπώνει το πρώτο επιχειρήμα και τον αντικρούει ο πρώτος ομιλητής της ομάδας υπέρ του πατριάρχη. Τη συζήτηση συνεχίζει διατυπώνοντας επιχειρήμα ο δεύτερος ομιλητής της ομάδας υπέρ του πατριάρχη και τον αντικρούει ο δεύτερος ομιλητής της ομάδας υπέρ του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Στρώμνιτσας και ούτω καθεξής. Όταν ολοκληρωθεί η συζήτηση, ο συντονιστής κάθε ομάδας συνοψίζει τα επιχειρήματα της ομάδας του, που έχουν ήδη διατυπωθεί. Τέλος,

ο δάσκαλος με τους κριτές (ένας από κάθε ομάδα) αποφασίζουν ποια ομάδα ήταν πιο πειστική.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να συνεχίσει τη συζήτηση για την ειρηνική συνύπαρξη πληθυσμών διαφορετικής εθνικής, πολιτιστικής κτλ. καταβολής στην ίδια πόλη, στην ίδια χώρα στη σύγχρονη εποχή και να βοηθήσει τους μαθητές να ανακαλύψουν τις διεθνείς συμβάσεις που διέπουν το σημερινό καθεστώς στο διαδίκτυο.

8^η ομαδική εργασία (5 λεπτά)

Ζητάμε από τους μαθητές να αναρτήσουν το δικό τους σύνθημα για την ειρήνη και τον πόλεμο στο [padlet](#) τάξης.

6. Τρίτη φάση: Παρουσίαση ομαδικών εργασιών στην τάξη (45 λεπτά)

Μέσω εκπροσώπων των ομάδων παρουσιάζονται ενώπιον της ολομέλειας στην αίθουσα τηλεδιάσκεψης οι εργασίες της κάθε ομάδας και όλοι θέτουν τα ερωτήματα και τους προβληματισμούς τους. Εδώ, συμμετέχει και ο εκπαιδευτικός συστηματοποιώντας και συνοψίζοντας τα συμπεράσματα ανατροφοδοτώντας και ολοκληρώνοντας την εκπαιδευτική διαδικασία.

Ανάλογα με το πλήθος των δραστηριοτήτων που ανατίθενται οι φάσεις 2 και 3 μπορεί να αλληλοδιαδέχονται η μία την άλλη, που σημαίνει ότι κάθε φορά που ομάδες ολοκληρώνουν μια δραστηριότητα μπορεί να επιστρέψουν στην ολομέλεια για να κοινοποιήσουν τις εργασίες τους.

7. Τέταρτη φάση: Αξιολόγηση Αυτοαξιολογούνται και ετεροαξιολογούνται (45 λεπτά)

Αυτοαξιολογούνται και ετεροαξιολογούνται οι ομάδες και οι μαθητές για το αν και κατά πόσον πέτυχαν τόσο τους ακαδημαϊκούς όσο και τους συνεργατικούς τους στόχους.

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του σεναρίου και μέσα από τεχνικές αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης που ικανοποιούνται από δραστηριότητες κλειστού (πχ. κουίζ) αλλά και ανοικτού τύπου (πχ. συνεργατική δημιουργία δια δραστικών χαρτών, εγγράφων, βιογραφίας

ηρών κ.ά. αλλά και μέσω της αλληλεπίδρασης με εκπαιδευτικό-συμμαθητές), οι εκπαιδευόμενοι αναστοχάζονται και επανατροφοδοτούνται στην όλη διαδικασία. Παράλληλα, εάν οι μαθητές έχουν κίνητρα να εργαστούν και αν η ομάδα καταφέρνει εσωτερικά να ενεργοποιεί όλα τα μέλη, τότε η ατομική αξιολόγηση και βαθμολόγηση ίσως και να μην είναι απαραίτητες, όπως διαπιστώνεται και από το portfolio της κάθε ομάδας.

Πάντως, είναι δύσκολο να διαπιστωθεί πόσο και με ποιο τρόπο κάθε μέλος συνεισφέρει στην ομάδα ατομικά. Είναι γεγονός ότι σε μία ομάδα δεν υπάρχει ισότιμη συμμετοχή. Η συμμετοχή του καθενός θα μπορούσε ωστόσο, να αξιολογηθεί όχι συγκριτικά με τα άλλα μέλη, αλλά σε σχέση με τον εαυτό του. Παραδείγματος χάρη, δύο μαθητές είναι το ίδιο ικανοί και συμμετέχουν στις δραστηριότητες της ομάδας τους στον ίδιο βαθμό. Αν η ομάδα Α έχει καλύτερες επιδόσεις από την ομάδα Β και αν στις ομάδες δοθεί ομαδική βαθμολογία, τότε ο μαθητής της ομάδας Α θα έχει καλύτερο βαθμό από το μαθητή της ομάδας Β, παρόλο που και οι δύο είναι ισοδύναμοι. Έτσι, το ενδιαφέρον του μαθητή της ομάδας Β μπορεί να ατονήσει, αν θεωρήσει ότι οι κόποι του δεν αμείβονται ανάλογα.

Εν κατακλείδι, η βαθμολογία κάθε μαθητή είναι συνάρτηση δύο βαθμολογιών. Του βαθμού που παίρνει η ομάδα του και του ατομικού του βαθμού που προκύπτει από ένα ατομικό τεστ, από τη συμμετοχή του στην παρουσίαση της εργασίας κλπ.. Έτσι, αναγνωρίζεται η αξία της ομαδικής εργασίας αλλά και η αξία της ατομικής προσπάθειας και απόδοσης.

Ενδεικτικά, η αξιολόγηση της επίδοσης κάθε ομάδας θα μπορούσε να γίνει με τα κριτήρια του παρακάτω πίνακα:

Συγκεντρωτικά Κριτήρια αξιολόγησης ομαδικής εργασίας

Ομάδες	Συγκέντρωση πληροφοριών, οργάνωση /παρουσίαση δεδομένων	Επικοινωνιακές δεξιότητες γραπτού και προφορικού λόγου	Δημιουργικότητα (Φαντασία Διαίσθηση Πρωτοτυπία)	Αλληλεπίδραση, συνεργατικότητα	Αυτενέργεια των μελών της ομάδας	Αξιοποίηση του χρόνου
1η ομάδα:						
2η ομάδα:						
3η ομάδα:						
4η ομάδα:						

Επιπρόσθετα, η αξιολόγηση της επίδοσης κάθε μαθητή/τριας θα μπορούσε να γίνει με τα κριτήρια του παρακάτω πίνακα:

Ατομική αξιολόγηση μαθητή

Ονόματα	Γνωστικές - νοητικές δεξιότητες		
	Ικανότητα αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης πληροφοριών	Πρωτοτυπία σκέψης, φαντασία - διαίσθηση	
	μέτρια καλή πολύ καλή	μέτρια καλή πολύ καλή	
Ονόματα	Επικοινωνιακές δεξιότητες		
	Ικανότητα στο χειρισμό του λόγου	Επικοινωνιακό αποτέλεσμα	
	μέτρια καλή πολύ καλή	μέτριο καλό πολύ καλό	
Ονόματα	κοινωνικές δεξιότητες		
	Αυτενέργεια, ανάληψη ρόλων	Συνεργασία, επικοινωνία	Αυτοαντίληψη, αυτοεκτίμηση
	μέτρια καλή πολύ καλή	μέτρια καλή πολύ καλή	μέτρια καλή πολύ καλή

8. Πέμπτη φάση: Ανακεφαλαίωση (15 λεπτά)

Οι ομάδες στην ολομέλεια συμμετέχουν εναλλάξ σε ένα κουίζ γνώσεων:

https://content.e-me.edu.gr/wp-admin/admin-ajax.php?action=h5p_embed&id=799165 ,

Βασισμένο στα γλωσσάρια του βιβλίου της **Ιστορίας** της Στ' Δημοτικού, που αναφέρονται στα κεφάλαια που μελετήσαμε. Όποια ομάδα δεν απαντά

σωστά χάνει τη σειρά της. Νικήτρια ομάδα είναι αυτή που θα απαντήσει σωστά στις περισσότερες ερωτήσεις.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χατζηδήμου, Δημήτρης & Μαρία Αναγνωστοπούλου (2011). Οι ομάδες εργασίας των μαθητών στην εκπαίδευση. Θεσσαλονίκη: εκδ. Α/φοι Κυριακίδη.

Αναγνωστοπούλου, Μαρία (2001). Η ομαδική διδασκαλία στην Εκπαίδευση. Μία θεωρητική και εμπειρική προσέγγιση. Θεσσαλονίκη: εκδ. Α/φοι Κυριακίδη.

Μπαρμπέρης Γιώργος (2019). *Η Επανάσταση του 1821*. Ιστορικό ντοκυμαντέρ που αναφέρεται στην άλωση της Κωνσταντινούπολης, την περίοδο που μεσολάβησε ως το 1821, την επανάσταση και την απελευθέρωση της Ελλάδας. Έχει δημιουργηθεί αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ανακτήθηκε στις 1/03/2021 από

<https://www.youtube.com/watch?v=-XyL51XUVhs>

Ρουμπρίκες αξιολόγησης ομαδικής εργασίας: Ανακτήθηκε στις 1/03/2021 από http://dim-olyth.chal.sch.gr/WebQuest/?page_id=12 .